

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๖/๑๗๔๔

เลขที่ 87.4
วันที่ ๓๐.๖.๖8
เวลา 14.40 น.

สสค. (eMail)

ส่ง : กวค.

รับที่ : ๘4287/68

17 เม.ย. 2568 เวลา 14.30 น.

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติโครงการเช่ารถโดยสารประจำทางปรับอากาศพลังงานสะอาด (EV) ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๗๗๔๖ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๘

ตามที่กระทรวงคมนาคมขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขออนุมัติโครงการเช่า
รถโดยสารประจำทางปรับอากาศพลังงานสะอาด (EV) (โครงการฯ) ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่าข้อเสนอโครงการฯ ของกระทรวงคมนาคม มีสาระสำคัญคงเดิม
ตามที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สภาฯ) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๘
ในการนี้ สำนักงานฯ จึงขอยืนยันความเห็นของ สภาฯ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบโครงการฯ จำนวน ๑,๕๒๐ คัน ระยะเวลา ๗ ปี วงเงิน ๑๕,๓๕๕.๖๐
ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินงบประมาณแผ่นดิน ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ เนื่องจากการจัดการโดยสารประจำทาง
ปรับอากาศพลังงานสะอาด (รถโดยสาร EV) เพื่อทดแทนรถโดยสารธรรมดาของ ขสมก. ที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง
เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการลดภาระค่าใช้จ่ายเชื้อเพลิงและค่าซ่อมบำรุงรักษาของ ขสมก. ในปัจจุบันภายใต้
แผนขับเคลื่อนกิจการของ ขสมก. (ฉบับปี ๒๕๖๖) ตามมติคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เมื่อวันที่
๒๖ มีนาคม ๒๕๖๗ รวมทั้งช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการของ ขสมก. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
การต่ออายุใบอนุญาตในเส้นทางปฏิรูปที่ ขสมก. ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง
ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ประชาชนหันมาใช้บริการสาธารณะเพิ่มขึ้น รวมทั้งลดผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามข้อเสนอ
ของกระทรวงคมนาคม เห็นควรให้คณะรัฐมนตรีพิจารณากำหนดเป็นเงื่อนไขของโครงการฯ และให้กระทรวงคมนาคม
รายงานผลการดำเนินการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีทราบก่อนดำเนินโครงการฯ ดังนี้

๑.๑ ขสมก. ต้องดำเนินการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
ข้อกำหนดและเงื่อนไขเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ให้เช่าและ ขสมก. ให้เกิดความชัดเจน
 อาทิ จำนวน สถานีโดยสาร สถานีอัดประจุไฟฟ้า และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ที่มีความพร้อมใช้งานตลอดอายุ
สัญญาในอัตราร้อยละ ๑๐๐ ตามสมมติฐานของโครงการ หน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการโดยสาร
สถานีอัดประจุไฟฟ้าและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องทดแทนในกรณีที่มีการเกิดอุบัติเหตุและขอบเขตภาระค่าใช้จ่าย
และกรอบระยะเวลาที่ใช้ในการรื้อถอนสถานีอัดประจุไฟฟ้าเมื่อสิ้นสุดสัญญา รวมถึงความเหมาะสมในการกำหนด
เงื่อนไขการให้ ขสมก. มีสิทธิ์ซื้อซากรถโดยสารซึ่งครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนและกำจัดซากแบตเตอรี่

/ที่หมดอายุ...

ที่หมดอายุการใช้งานเมื่อสิ้นสุดสัญญา และกำหนดให้มีการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคนิคของรถโดยสาร EV และสถานีอัดประจุไฟฟ้าให้แก่บุคลากร ขสมก. ทั้งในส่วนของพนักงานขับรถและพนักงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถใช้งานรถโดยสาร EV และสถานีอัดประจุไฟฟ้าได้อย่างเต็มศักยภาพ

๑.๒ ขสมก. ต้องพิจารณาศึกษาและถอดบทเรียน/ประสบการณ์การนำรถโดยสาร EV มาใช้ในการให้บริการสาธารณะของต่างประเทศ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการให้บริการในลักษณะเดียวกัน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวรถโดยสาร สถานีอัดประจุไฟฟ้า และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ที่จะอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ให้เช่ารถโดยสาร

๑.๓ ขสมก. ต้องพิจารณาดำเนินการให้มีการเปิดกว้างให้เอกชนเข้าร่วมแข่งขันอย่างเป็นธรรม เพื่อให้การใช้จ่ายเงินลงทุนของโครงการฯ เป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

๑.๔ ขสมก. ต้องพิจารณาปรับแผนการบริหารจัดการรถในฝูง (Fleet) ในเส้นทางเดินรถของ ขสมก. เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนผู้ใช้บริการที่อาจจะมีภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มขึ้นจากการปรับอัตราค่าโดยสารของรถโดยสารที่จัดหาในครั้งนี้อย่างเฉพาะกลุ่มรายได้ปานกลาง นักเรียน/นักศึกษา หรือพิจารณากำหนดมาตรการลดผลกระทบต่อผู้ใช้บริการดังกล่าว อาทิ การจัดทำบัตรรายเดือน รายสัปดาห์ เพื่อช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว

๑.๕ ขสมก. ต้องพิจารณากำหนดแนวทางการปลดระวางรถโดยสารธรรมดา จำนวน ๑,๕๒๐ คัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำมาใช้งานเป็นรถโดยสารสาธารณะอันจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในเขตเมือง

๑.๖ ขสมก. จำเป็นต้องเสนอขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ โครงการจัดซื้อรถโดยสารใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) จำนวน ๓,๑๘๓ คัน เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอโครงการฯ ในครั้งนี้

๒. เห็นควรให้กระทรวงคมนาคมกำกับให้ ขสมก. ดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดการรถโดยสารทดแทนรถโดยสารที่จัดหาในโครงการฯ ก่อนสิ้นสุดสัญญาอย่างน้อย ๓ ปี เพื่อให้ ขสมก. สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง สำหรับการจัดการรถโดยสารเพิ่มเติมในระยะต่อไป เห็นควรให้ ขสมก. คำนึงถึงการจัดการรถโดยสารที่จะสนับสนุนนโยบายการเพิ่มสัดส่วนการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ (Local Content) และการถ่ายโอนเทคโนโลยีสมัยใหม่แก่ผู้ประกอบการไทย

๓. นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างรอบคอบและมีประสิทธิภาพ รวมถึงสนับสนุนนโยบายของรัฐ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เห็นควรมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ เนื่องจากข้อเสนอโครงการฯ มีความแตกต่างจากแนวทางการลดค่าใช้จ่ายบุคลากรที่กำหนดไว้ในแผนขับเคลื่อนกิจการของ ขสมก. ซึ่งเป็นผลจาก ขสมก. ยังขาดความชัดเจนในการลงทุนระบบ E-ticket ซึ่งอาจจะทำให้ ขสมก. ไม่สามารถลดค่าใช้จ่ายบุคลากรได้ จึงเห็นควรให้ ขสมก. พิจารณาปรับแผนขับเคลื่อนกิจการฯ โดยเฉพาะในส่วนทางเลือกในการลดค่าใช้จ่ายบุคลากรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันเสนอคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

๓.๒ กระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร เร่งดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๗ โดยเฉพาะในส่วนของการเร่งพิจารณาดำเนินการเร่งรัดการพัฒนาระบบตัวร่วมและโครงสร้างอัตราค่าโดยสารร่วมให้ครอบคลุมการเดินทางในระบบขนส่ง

สาธารณะ (Feeder System) ทั้งในส่วนขอรถโดยสารประจำทางและเรือโดยสาร เพื่อให้การลงทุนพัฒนาระบบบัตรโดยสาร E-ticket ของผู้ประกอบการดังกล่าวเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

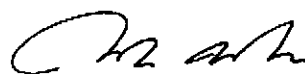
๓.๓ กรมการขนส่งทางบกเร่งพิจารณาศึกษาเพื่อทบทวนหลักเกณฑ์การกำหนดจำนวนรถโดยสารในแต่ละเส้นทางให้เกิดความชัดเจน เพื่อให้ผู้ประกอบการทุกรายสามารถให้บริการได้ภายใต้ระดับคุณภาพการให้บริการบนมาตรฐานเดียวกัน ควบคู่กับการพิจารณาระดับความเข้มข้นในการกำกับดูแลผู้ประกอบการให้ปฏิบัติตามประกาศและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยการให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลการกำกับดูแลกิจการเพิ่มขึ้น อาทิ การกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ประกอบการติดตั้งระบบ Fleet Management ร่วมกับระบบ GPS และกล้อง CCTV

๓.๔ กรมการขนส่งทางบกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรุงเทพมหานคร พิจารณากำหนดแนวทางการบูรณาการแผนการลงทุน/ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลอย่างเป็นระบบ อาทิ การบูรณาการข้อมูลระบบขนส่งสาธารณะทั้งหมดผ่านแอปพลิเคชันเดียว (Single application) การกำหนดมาตรฐานของป้ายรถประจำทาง การพัฒนาทางเดินเชื่อมต่อระหว่างระบบขนส่งสาธารณะ

๓.๕ กระทรวงคมนาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กรมธุรกิจพลังงาน พิจารณากำหนดแนวทางกำกับดูแลธุรกิจและบริการที่เกี่ยวข้องกับการใช้รถโดยสาร EV เป็นการเฉพาะ อาทิ สถานีอัดประจุไฟฟ้า เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน นอกจากนี้ ควรดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่มีภารกิจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาทิ กรุงเทพมหานคร เพื่อจัดทำแนวทางการบริหารการเผชิญเหตุและการช่วยเหลือผู้โดยสาร (Crisis Management) ทั้งภายในและภายนอกรถโดยสาร EV เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันในสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายณฐชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

โทร ๐ ๒๒๘๒ ๙๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๘๖๐

Email: Sukit@nesdc.go.th